

Spacelab 4
3824 MR Amersfoort

POSTADRES
Postbus 490
3800 AL Amersfoort

TELEFOON
033 - 496 52 00

WEBSITE
www.bmcadvies.nl

Reactie van BMC op de ingebrachte punten van LVO op het concept onderzoeksrapport:

Onderwijsvoorzieningen Maastricht: Nu en in de toekomst

Het conceptrapport is voorgelegd aan LVO met het verzoek de inhoud te controleren op feitelijke onjuistheden. Op 16 december heeft LVO een schriftelijke reactie op het rapport gegeven. Op 17 en 18 december heeft over enkele punten nog nader overleg met LVO plaatsgevonden waarna deze reactie is opgesteld. In deze notitie volgt per opmerking onze reactie en daarbij is opgenomen in hoeverre dat heeft geleid tot aanpassingen in het eindrapport. Wanneer de opmerking van LVO heeft geleid tot aanpassingen in het rapport is dat in blauw-dikgedrukt aangegeven in de reactie van BMC.

19 december 2014

Janneke Koch
Klaas Pit
Nadine Vestering

INSCHRIJVING KVK
nr. 31046509

ABN-AMRO
NL61ABNA0626023106

BTW
NL80.55.22.827 B.01

1. LVO geeft in de brief aan dat er in het rapport geen rekenschap wordt gegeven van de randvoorwaarden die door de gemeente zijn gesteld waarop de OOM-plan zijn gebaseerd. Deze randvoorwaarden zijn dat er dient te worden uitgegaan van de bestaande huisvestingssituatie en dat er in zowel Maastricht Oost als Maastricht West onderwijsaanbod moet zijn.

Reactie BMC:

In hoofdstuk 4 (pagina 30,31) worden als onderdeel van het beoordelingskader de randvoorwaarden en de uitgangspunten gepresenteerd zoals zijn aangegeven door de gemeente. Deze zijn door de gemeente bevestigd en in het rapport wordt daarom ook verwezen naar het memo van de gemeente d.d. 21 juni 2013, waarin deze randvoorwaarden zijn opgenomen. Alle scenario's worden hieraan getoetst (pagina 35, 36).

Overigens heeft de onderzoekscommissie van de gemeenteraad tijdens het onderzoek aangegeven de randvoorwaarde met betrekking tot de beschikbare huisvestingscapaciteit niet noodzakelijkerwijs als vaststaand gegeven te hanteren en scenario's niet om deze reden als 'onmogelijk' te willen beschouwen. Ook deze opmerking is opgenomen in het rapport.

2. Lichte krimp van 3%: de vraag is waarop deze cijfers gebaseerd zijn.

Reactie BMC:

De 3% was gebaseerd op de totale en vastgestelde leerlingtelling per vestiging zoals bij DUO geregistreerd staat (te verifiëren op data.duo.nl)

Tabel 1: DUO tellingen van de 6 vestigingen plus BLS (geel)

Vestiging BRIN	Jaar	2009	2010	2011	2012	2013
Porta Mosana College (27VG00)		1297	1353	1431	1482	1491
Porta Mosana College (27VG01)		602	559	530	597	687
Sint-Maartenscollege (27ZH00)		998	995	979	919	820
Sint-Maartenscollege (27ZH02)		1582	1568	1519	1422	1271
Bonnefantencollege (27ZJ00)		1163	1206	1225	669	601
Bonnefantencollege (27ZJ01)		825	831	809	734	708
Bonnefantencollege (27ZJ02)		-	-	-	618	710
Totaal		6467	6512	6493	6441	6288

Bij DUO zijn er op de 6 vestigingen in 2009 in totaal 6467 leerlingen geteld, zoals blijkt uit bovenstaande tabel. In 2013 zijn er 710 leerlingen ingeschreven bij de Bernard Lievegoed School (27ZJ02). Aangenomen dat het aantal leerlingen op de BLS nagenoeg constant is gebleven in de afgelopen jaren, kwamen wij uit op een percentage van 3%: $(6288-710)/(6467-710)=0,97$

We hebben ons in het (concept)rapport gebaseerd op de cijfers zoals deze bij DUO waren geregistreerd. Het is immers de bedoeling dat leerlingen op die vestiging worden geregistreerd waar ze ook daadwerkelijk het onderwijs ontvangen.

- Het vermoeden van LVO dat dit inclusief de VAVO leerlingen is klopt. Echter, het aantal VAVO leerlingen is vrij klein, het gaat steeds om enkele leerlingen per vestiging per jaar. Als hiervoor wordt gecorrigeerd (m.a.w. als deze leerlingen uit de tellingen worden gehouden), heeft dat een verwaarloosbaar effect op het krimpprocentage, bovendien behoren deze leerlingen wel tot de school.
- Het vermoeden van LVO dat dit inclusief de leerlingen van de BLS is klopt deels. Zoals hierboven (en in het conceptrapport) is toegelicht hebben we wel voor de BLS gecorrigeerd, maar met de aanname dat de BLS in deze periode ongeveer een constant leerlingaantal heeft gehad. LVO wijst erop dat juist de BLS in deze periode een enorme groei heeft doorgemaakt. Dat geeft dan inderdaad een vertekend beeld van het krimpprocentage. Uit de cijfers van DUO konden wij dit niet opmaken. We hebben daarom in het rapport (blz 10) een correctie aangebracht voor het aantal leerlingen dat in 2009 aan de BLS moet worden toegeschreven. Voor dit aantal leerlingen baseren we ons op de cijfers die LVO ons heeft aangeleverd uit Magister (intern systeem). Hiermee komt de krimp die op de betreffende scholen heeft plaatsgevonden in totaal op 8%. $(6288-710)/(6467-424)=0,92$
- Het vermoeden van LVO dat dit inclusief de OPDC leerlingen is klopt waarschijnlijk. Leerlingen die bij een OPDC onderwijs volgen, maar op de reguliere vestigingen staan ingeschreven, zijn niet zichtbaar in de cijfers van DUO. Leerlingen verblijven overigens in het algemeen maar tijdelijk (voor één a twee jaar) op een OPDC en blijven daarom op de reguliere vestiging ingeschreven. Als we de cijfers van LVO in hun reactie betrekken (m.a.w. deze leerlingen van de leerlingaantallen aftrekken) blijkt dat een verwaarloosbaar effect te hebben op het krimpprocentage.
- Het vermoeden van LVO dat dit inclusief de leerlingen van UWC is klopt niet. Het UWC valt inderdaad onder het brinnummer van PMC, maar is geregistreerd onder een apart vestigingsnummer, namelijk 27VG04. De bij DUO geregistreerde leerlingen op deze nevenvestiging zijn:

Tabel 2: Leerlingen UWC

Vestiging BRIN	Jaar	2009	2010	2011	2012	2013
Porta Mosana College (27VG04)		227	286	346	377	437

Totaal	227	286	346	377	437
---------------	------------	------------	------------	------------	------------

Zoals duidelijk wordt uit tabel 1, zijn deze leerlingaantallen niet meegenomen in de berekening.

Conclusie:

De analyse hierboven laat zien dat de conclusie dat er bij de zes vestigingen waarop het OOM-plan betrekking heeft over de jaren 2009-2013 een lichte krimp van 3% heeft plaatsgevonden een vertekend beeld doordat de groei van de BLS niet zichtbaar is in de DUO-cijfers. Op dit punt menen we dat het rapport moet worden aangepast waarbij we de cijfers van de BLS zoals aangeleverd door LVO voor het jaar 2009 betrekken, om het juiste krimpprocentage over de afgelopen vijf jaar te bepalen. Dat komt uit op een krimp van 8%.

In de tegenberekening die LVO maakt in de reactie wordt een vergelijking gemaakt tussen de jaren 2009 en 2014 waardoor op een ander percentage wordt uitgekomen. Wij baseren ons onderzoek steeds op de telgegevens van DUO. Hierop wordt ook de bekostiging gebaseerd. De laatst bekende en definitief vastgestelde cijfers zijn de cijfers op de teldatum 1-10-2013. Het is logisch dat er bij LVO inmiddels al cijfers bekend zijn over 2014, maar deze zijn (nog) niet openbaar en definitief vastgesteld door de accountant.

In het rapport wordt (op blz 10) de conclusie dat er een lichte krimp van 3% heeft plaatsgevonden aangepast naar 8%, op basis van de door LVO aangeleverde cijfers van de BLS die toen bij het BFC werden geteld (dit is uiteraard ook verwerkt in de conclusie en samenvatting).

Er wordt tevens (op blz. 9) een algemene opmerking bij geplaatst dat de cijfers inclusief VAVO-leerlingen en OPDC-leerlingen zijn.

3. Pagina 10, 11 en 12: Figuur 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 en 2.6.

Met name bij de VMBO-overzichten zijn de cijfers niet juist. Hierin zijn naar alle waarschijnlijkheid ook de OPDC en VAVO-leerlingen opgenomen. De cijfers van het BFC HAVO/VWO en BFC VMBO zijn onjuist (fig. 2.2 en daarmee ook bij de andere figuren). Bij het VMBO is er een verschil van ca. 100 leerlingen per gepresenteerd schooljaar. BFC HV (2011): i.p.v. 1225 moet dit 666 zijn. In 2014 zijn dit slechts 443 leerlingen. BFC VMBO (2011): i.p.v. 809 moet dit 724 zijn. In 2014 zijn dit slechts 543 leerlingen.

De mogelijke oorzaak voor het verschil in 2011 bij het BFC VMBO heeft te maken met de administratieve registratie van VMBO B/K leerlingen van de BLS bij het BFC VMBO. De cijfers voor het BFC VMBO zijn in deze overzichten dan ook te hoog ingeschat.

Reactie BMC

Hierin zitten inderdaad enkele VAVO-leerlingen in opgenomen, dat betreft steeds enkele leerlingen per vestiging per jaar (max 24 van de 1491 leerlingen bij Porta havo/vwo). Ook de OPDC leerlingen zitten inderdaad in deze cijfers. Zie hierover de opmerking die is gemaakt bij 2. **We nemen in het rapport een passage op waarmee dit wordt verhelderd op bladzijde 9.**

De cijfers in deze overzichten zijn geen inschatting, zoals wordt gesuggereerd, maar een presentatie van de exacte cijfers zoals bij DUO zijn geregistreerd voor deze vestigingen in de gepresenteerde teljaren. Het komt wel voor dat scholen leerlingen niet inschrijven op de juiste vestiging. Volgens de WVO moeten de leerlingen worden ingeschreven op de vestiging waar zij daadwerkelijk het onderwijs ontvangen. Vanaf schooljaar 2012-2013 (teldatum 1-10-2012) zijn er leerlingen ingeschreven op de BLS (vestiging 27ZJ02, zie ook tabel 1).

Er worden cijfers gepresenteerd van DUO en daarom is hier geen sprake van een feitelijke onjuistheid.

4. Pagina 15 (en 16):

Van de 6.907s leerlingen die in 2013 schoolgaand waren in de gemeente Maastricht woonden 2.155 buiten de gemeentegrenzen.(31%). Het aantal van 6.907 betreft naar onze inschatting zogenaamde 'bruto-cijfers' (zie punt 1) en is inclusief UWC, VAVO en BLS.

De BLS en het UWC kennen een regiofunctie en worden niet actief of zelfs niet in de OOM-plannen betrokken. Op basis van deze regiofunctie is het logisch dat deze leerlingen voornamelijk van buiten de stadsgrenzen instromen. De cijfers in tabel 2.2 en 2.3 zeggen daarmee onvoldoende iets over de instroom van de leerlingen waar het in dit onderzoek over zou moeten gaan.

Een in schooljaar 2011/12 gehouden eenmalige handmatige analyse van de voedingsgebieden van de leerlingen bij LVO Maastricht op basis van postcode, gaf aan dat: 1.552 leerlingen van buiten de stad komen, ten opzichte van 5.707 "OOM-leerlingen" (27%).

Reactie BMC:

De constatering klopt, maar de conclusie over tabel 2.2 en 2.3 delen wij niet. Het gaat bij de instroom inderdaad over alle leerlingen die in Maastricht onderwijs volgen, dat is zo in het rapport ook vermeld. Dat is niet alleen inclusief de UWC en BLS maar ook inclusief de Terra Nigra praktijkschool. Tabel 2.3 maakt dat expliciet duidelijk omdat daarin is opgenomen naar welke scholen de leerlingen gaan die van buiten Maastricht komen. Hierin is inderdaad te zien dat de BLS een flinke instroom heeft en die van het UWC is redelijk. Ook is op te maken uit deze tabel dat het Porta havo/vwo en het Sint-Maartenscollege een flinke instroom hebben. Deze scholen 'winnen' het op instroom van zowel de BLS als het UWC.

Wij hebben ons in de rapportage gebaseerd op informatie over de ingeschreven leerlingen van DUO in het jaar 2013. Een snelle analyse van de cijfers van DUO in het jaar 2011 voor alleen de OOM-vestigingen komt op een instroom van 31%.

Conclusie: er is geen sprake van een feitelijke onjuistheid. Wij hebben in het rapport de cijfers en leerlinggegevens van DUO gepresenteerd. Die zijn verifieerbaar.

5. Pagina 25:

Tabel 3.1 laat zien dat de prognoses voor de scholen in 2024 niet in de buurt komen van de wettelijke opheffingsnormen. Dit is niet juist. In het schooljaar 2014/15 zijn er 443 6 HAVO/VWO-leerlingen bij het BFC. Wanneer hier nog eens 25% krimp vanaf gaat, resteren 332 leerlingen tegenover de opheffingsnorm van 357 leerlingen. Voor het BFC-VMBO is dit 543 leerlingen in schooljaar 2014/15 -/ 25% = 407 leerlingen (norm: 290).

Reactie BMC:

- Wij constateren in het rapport dat de prognoses van DUO en Pronexus laten zien dat er een krimp optreedt van gemiddeld 23%. DUO prognosticeert een krimp van 20% en Pronexus een krimp van 25%. Dit zijn krimppercentages ten opzichte van het leerlingaantal in 2013.
- In de doorrekening van de prognoses, bij ongewijzigd beleid, is de DUO prognose gebruikt. Dan hebben we het dus over 20% ten opzichte van het leerlingaantal in 2013.
- In de reactie van LVO wordt met 25% doorgerekend op het (nog niet definitieve en voor ons onbekende) leerlingaantal in 2014. Dat komt op andere cijfers.
- Het is moeilijk om te beoordelen of daarmee sprake is van feitelijke onjuistheid omdat prognoses per definitie geen feitelijke cijfers zijn, zoals ook in het rapport wordt aangegeven in de passage over 'waarde van prognoses'.

Conclusie: de redenering in het rapport is eenduidig toegepast en deugt. Duidelijk is dat er geen garantie is dat deze krimp in de toekomst zich ook daadwerkelijk zal voordoen. Het is een rekenmodel dat op aannames is gebaseerd.

Overigens blijft ook met bovenstaande cijfers van LVO de conclusie overeind dat de opheffingsnorm niet wordt bereikt omdat deze wordt berekend over het totale brinnummer en niet per vestiging. Voor het totale brinnummer 27ZJ komt het leerlingaantal volgens LVO dan uit op $332+543=875$ en daarbij moet dan ook nog het leerlingaantal van de BLS aan worden toegevoegd. De opheffingsnorm voor een scholengemeenschap VWO/HAVO/VMBO-TL/VBO2 bedraagt 647. De conclusie die in de tekst van het rapport wordt gemaakt over de kleine VWO-afdeling die 'leunt' op de andere schoolsoorten wordt door bovenstaande cijfers extra bekrachtigd door LVO.

6. Pagina 22:

In de VWO-afdeling van het BFC zitten volgens de prognose straks circa 86 leerlingen in de leerjaren 4, 5 en 6. In het huidige schooljaar zitten 58 leerlingen in VWO-bovenbouw. Het BFC-VWO houdt op te bestaan bij ongewijzigd beleid.

Reactie BMC:

De leerlingaantallen van het huidige schooljaar zijn ons niet bekend en niet definitief. Wij hebben ons in het gehele rapport gebaseerd op de cijfers van 2013. Zo is dat ook steeds aangegeven in het rapport. Er is op eenduidige manier en objectief gekeken naar de leerling cijfers.

Conclusie: er is geen sprake van een feitelijke onjuistheid.

7. Pagina 38: *Tabel 4.3.*

Deze tabel doet geen recht aan de ontwikkeling van het TTO-gymnasium en de kans om hier een 'regiotrekker' van te maken. De aanmeldingen voor schooljaar 2014/15 (en tussen haakjes 2013/14) zijn:

Gymnasium TTO (Oude Molenweg) 2014/15: 56 leerlingen (2013/14: 17 leerlingen)

Gymnasium (Noormannensingel) 2014/15: 44 leerlingen (2013/14: 47 leerlingen)

Reactie BMC:

Het gehele rapport is gebaseerd op de objectieve leerlinggegevens van 2013 en daarmee is doorgerekend in de prognoses per schoolsoort. Daarbij is een rekenmodel gebruikt dat op enkele aannames is gebaseerd. Er valt geen objectieve vergelijking te maken op basis van beleidsrijke toekomstverwachtingen, zoals de kans dat dit een 'regiotrekker' kan worden. Ook worden de alternatieve scenario's met dezelfde cijfers vergeleken. Soortgelijke redenering kan worden aangevoerd voor het TTO in het SLIMscenario. Ook de eventuele aantrekkingskracht van het TTO in dit scenario is niet meegenomen.

Conclusie: er is geen sprake van een feitelijke onjuistheid.

8. Pagina 41: *Tabel 4.4.*

De tabel is onjuist wat betreft het VWO onder OOM. Het VWO heeft 2 locaties:

Noormannensingel en Oude Molenweg. Zolang de leerlingaantallen het noodzakelijk maken, zullen er 2 locaties moeten zijn. Vanuit de gemeente is aangegeven dat de locatie aan de Oude Molenweg nog 5 tot 10 jaar in gebruik kan worden genomen. Naar de maatstaven van LVO zal dit eerder 10 jaar dan 5 jaar zijn. Uit de conclusies van het rapport van BMC valt zelfs op te maken dat de termijn van 10 jaar niet haalbaar wordt geacht omdat er teveel leerlingen zijn om deze te huisvesten op één locatie.

Reactie BMC:

In tabel 4.4 wordt per scenario het aantal keuzemogelijkheden voor leerlingen die in het voortgezet onderwijs instromen vanuit groep 8 weergegeven. Inderdaad is het VWO-domein in het OOM-plan verdeeld over de twee locaties Noormannensingel en

Oude Molenweg. Uit de adviesaanvraag van LVO en andere stukken kon niet worden opgemaakt dat er daardoor voor leerlingen die met een VWO-advies vanuit groep 8 het voortgezet onderwijs instromen, ook daadwerkelijk een keuze kan worden gemaakt tussen deze twee locaties. Met andere woorden dat er binnen het VWO-domein sprake is van twee 'zelfstandige' VWO-scholen waartussen ouders/leerlingen vrij kunnen kiezen.

LVO heeft ons bevestigd dat deze conclusie die we hebben gebaseerd op de adviesaanvraag niet correct is en dat het wel de bedoeling is dat het VWO-domein (voorlopig) uit twee locaties blijft bestaan waar leerlingen uit groep 8 met een VWO-advies ook daadwerkelijk tussen kunnen kiezen. **In tabel 4.4 (op blz. 41) is daarom de keuzemogelijkheid tussen de locaties Noormannensingel en Oude Molenweg binnen het VWO-domein toegevoegd. Dit is vervolgens ook consequent doorgevoerd voor de andere scenario's waarbij de HAVO/VWO scholengemeenschap is verdeeld over deze twee locaties.**